

Dosarul nr. 2r-438/21

Prima instanță - (Judecătoria Bălți, sediul central) N. Costaș

Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Andriana Tărîță în numele și interesele Angelei Moroșan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă a Întreprinderii Mixte „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Angelei Moroșan cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii din 26 mai 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 20 ianuarie 2021, avocatul Eugeniu Bujoreanu, acționând în numele și interesele ÎM „Incaso” SRL, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Angelei Moroșan cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 3 februarie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul central, cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL împotriva Angelei Moroșan s-a acceptat spre examinare în procedură scrisă.

Prin hotărârea din 29 martie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL împotriva Angelei Moroșan. S-a încasat de la Angela Moroșan în beneficiul ÎM „Incaso” SRL datoria în sumă de 66 015 lei și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat achitată de reclamant la înaintarea acțiunii în instanța de judecată în sumă de 1 980,45 de lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 500 lei.

La 6 mai 2021, avocatul Andriana Tărîță, în numele și interesele Angelei Moroșan, a declarat apel împotriva hotărârii din 29 martie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul central, solicitând repunerea în termen a apelului.

Prin încheierea din 26 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a refuzat repunerea în termen a apelului declarat de avocatul Tărîță Andriana, în interesele Angelei Moroșan și s-a restituit apelantului cererea de apel, ca fiind depusă tardiv.

La 8 iunie 2021, avocatul Andriana Tărîță, acționând în numele și interesele Angelei Moroșan a declarat recurs împotriva încheierii din 26 mai 2021 a Curții de

Apel Bălți, solicitând să fie admis recursul, casată încheierea și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel, la stadia primirii cererii de apel.

În motivarea recursului recurentul a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Avocatul Tăriță Andriana consideră că cererea de apel a fost depusă în termen, având în vedere că copia dispozitivului hotărârii a fost expediată recurenteii la 31 martie 2021 și recepționată la 8 aprilie 2021. Astfel termenul de atac, în conformitate cu art. 116 din Codul de procedură civilă începe să curgă din momentul când Angela Moroșan a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii și nu după cum menționează instanța de apel de la 30 martie 2021 până la 28 aprilie 2021. Ziua depunerii cererii de apel preliminar este a 29-a zi de depunere, adică 6 mai 2021 ce se încadrează în termenul de atac de 30 de zile.

Astfel, a remarcat că recurenteii i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost expediată participanților la proces la 27 mai 2021, prin intermediul poștei (f.d. 49), fiind recepționată de către avocatul Andriana Tăriță la 31 mai 2021 (f.d. 50).

Din aceste motive, Colegiul constată că recursul declarat la 8 iunie 2021 este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

La caz, din actele dosarului se constată că la 29 martie 2021 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii. (f.d. 34)

La 6 mai 2021, avocatul Andriana Tăriță, acționând în numele și interesele Angelei Moroșan, a declarat apel împotriva hotărârii din 29 martie 2021 a Judecătoriei Bălți, solicitând repunerea în termen a apelului. (f.d. 40)

Examinând chestiunea privind acceptarea spre examinare a apelului, instanța de apel, prin încheierea din 26 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, a refuzat repunerea în termen a apelului declarat de avocatul Tăriță Andriana în interesele Angelei Moroșan și s-a restituit apelantului cererea de apel, ca fiind depusă tardiv.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, concluzionând că apelanta era în posibilitate de a contesta hotărârea din 29 martie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul central în termen, dat fiind faptul că a cunoscut despre emiterea actului contestat încă la 8 aprilie 2021, când a recepționat copia dispozitivului hotărârii, însă nu și-a exercitat dreptul de a contesta hotărârea în termenul legal, înaintând cererea de apel abia la 6 mai 2021.

Instanța de apel a reținut că motivul omiterii termenului invocat de apelantă, nu poate fi considerat unul întemeiat, or, ultima avea timp suficient pentru depunerea cererii de apel până la expirarea termenului de contestare, 28 aprilie 2021.

Astfel, a conchis că apelanta nu a adus nici un argument concludent care să confirme imposibilitatea declarării apelului în termen.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată legală și întemeiată din următoarele considerente.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Colegiul reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 23 octombrie 2020, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, și a expirat la 23 noiembrie 2020, ultima zi pentru depunerea cererii de apel, potrivit art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa părâtei și reprezentantului acesteia, faptul dat nu influențează

depunerea apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, prin dispozițiile articolului menționat legiuitorul nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

De altfel, se va menționa că actele cauzei denotă indubitabil că Angela Moroșan a recepționat copia dispozitivului hotărârii primei instanțe la 8 aprilie 2021 (f.d. 36), deci instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Apelanta a avut posibilitatea de a contesta hotărârea din 29 martie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul central în termen, până la 28 aprilie 2021, având în vedere că a cunoscut despre emiterea actului contestat la 8 aprilie 2021, însă a depus cererea de apel abia la 6 mai 2021.

Cât privesc argumentele cererii de recurs, Colegiul le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

Or, cele menționate mai sus confirmă faptul apelanta a cunoscut despre adoptarea hotărârii în interiorul termenului de atac, astfel că acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională și CtEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că apelanta a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Instanța de recurs nu poate reține argumentele invocate de avocatul Tăriță Andriana în numele și interesele Angelei Moroșan precum că termenul nu a fost omis și în conformitate cu art. 116 din Codul de procedură civilă, acesta începe să curgă din momentul când Angela Moroșan a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii, or, acesta și-a început cursul de la data pronunțării dispozitivului și nu a recepționării dispozitivului de către apelantă, potrivit art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Astfel, Colegiul trage concluzia că, cererea de repunere în termen a apelului este nejustificată și corect a fost respinsă de către instanța de apel.

Luând în considerare cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de avocatul Andriana Tăriță în numele și interesele Angelei Moroșan ca fiind neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii din 26 mai 2021 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Andriana Tăriță în numele și interesele Angelei Moroșan.

Se menține încheierea din 26 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Angelei Moroșan cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari